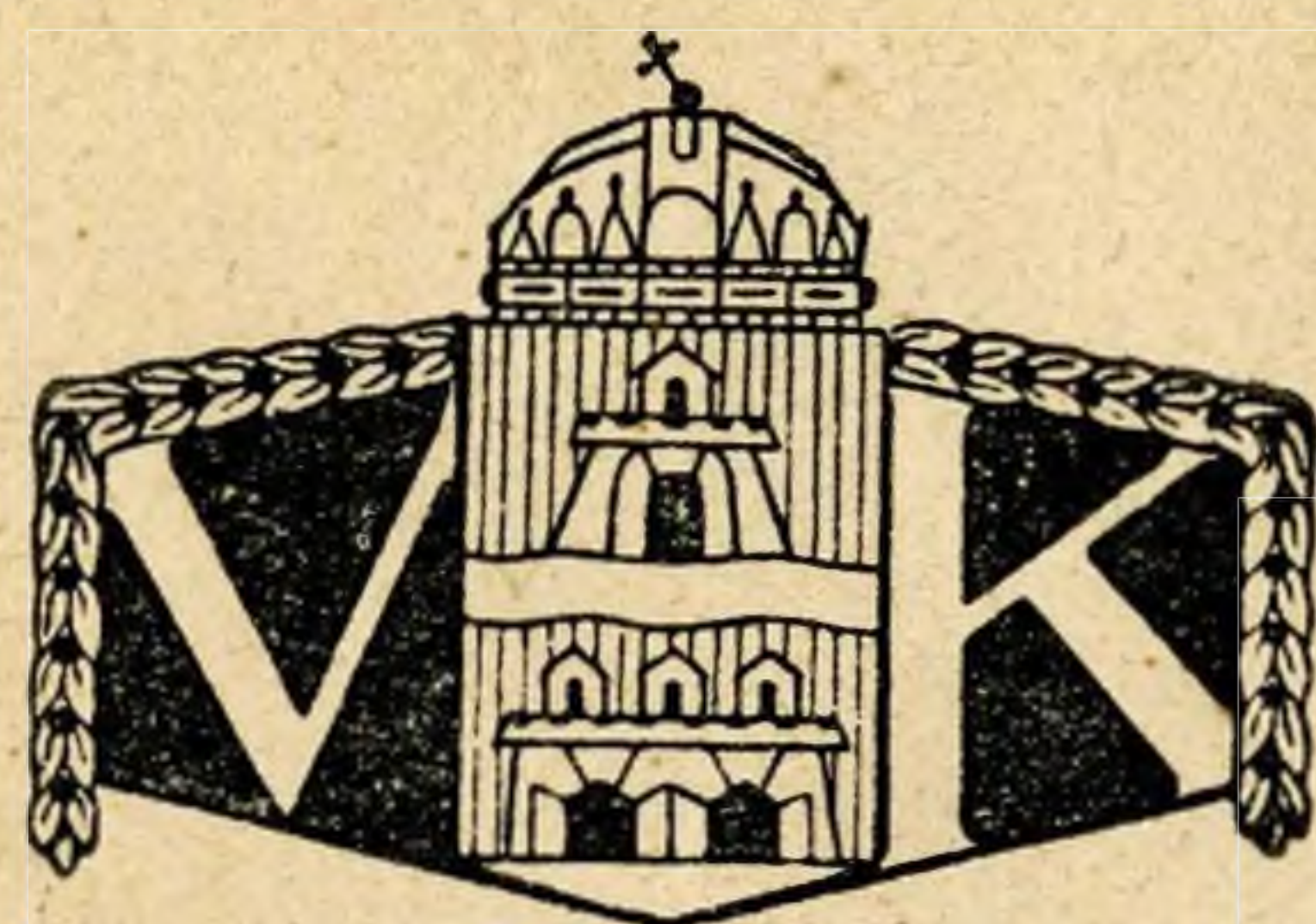


Budapestre vonatkozó ujságcikkek



Szerző:

Cím: *Az új lakáskódex*

Forrás:

Az Ujság

Bsp.
(Hely)

1921 $\frac{IV}{6}$
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

333.32

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

347.453.3 "1921"

Az új lakáskódex.

(A lakók és a kereskedők aggodalmai. — 32 százalékos közüzemi pótlék a 60 százalékos házbéremelésen tul. — A háztulajdonos felmondó joga az eddigi keretek közt megmarad. — A fióküzletek elrekvirálása, a trafik- és mozihelyiségek odaítélése.)

A lakásügyek új szabályozása teljes részletességgel a közönség előtt van. A hivatalos lap vasárnapi számban megjelent az új lakásrendelet, a melyet *Az Ujság* vasárnapi száma már minden lényeges részében ismertetett. Erdeme az új kódexnek a régi rendelettel szemben a nagyobb szabotosság, aggályt keltenek lakók és kereskedők körében azok a korlátozások, melyeket még mindig nem tudott, vagy nem akart kiküszöbölni. A lakókra új terheket ró, melyek az 1917-iki lakbérnek 60 százaléka, melylyel a háziurak minden lakásbért fölemelhetnek, *Budapesten újabb 32 százalékkal* emelkednek a közüzemi pótlék ezimén, a mi e szerint a budapesti házbérnek 92 százalékkal való drágítását jelenti. Megnyugtató a lakókra nézve, hogy az új kódex a háztulajdonosnak *ezúttal sem adja meg a felmondás jogát*, ellenben aggasztó reájuk és sérelmes a kereskedőkre nézve az az intézkedése, mely a nagylakások és az üzlethelyiségek bérét a szabad egyezkedésnek szolgáltatja ki. Sulyosan vág bele a kereskedelem érdekébe az az intézkedés, mely lehetővé teszi a *fióküzletek elrekvirálását* — a szövétkezetek fiókjainak kivételével s elrekvirálhatóvá teszi a lakásügyi hatóság kijelölése alapján a *trafik és a mozgófényképüzem helyiségét* is. Trafikot és mozit ezentul nem lehet egyszerűen másnak adni át, mert a lakásügyi hatóság az új trafikot a pénzügyigazgatóság, az új mozit a helyi hatóság megjelölése alapján installálja. Érzékenyen tapasztaljuk a rendelet azoknak viszonyaira is, a kik 1914. augusztus elseje óta költöztek a fővárosba, vagy az illető helységebe, *de nem odaváló illetőségűek* és nem folytathatnak közérdekű tevékenységet. Látnivaló, hogy sokat rendez el, de elég sokat meg is bolygat az új rendelet, melynek egyéb intézkedéseit az alábbiak ismertetik:

A rendelet

minden korlátozás alól felszabadítja az új épületeket,

öbbséget enged a háztulajdonosok kijelölési jogának, rekvirálásokat megszorítja és jogsérelem ellen *birói védelmet* nyújt. Lakást azonban ezután is csak azok kaphatnak, a kik helyben lakásra jogosultak és nem nagyobb, mint a mely az ő szükre szabott lakásszükségüknek megfelel.

A háztulajdonos a házában felmondás nélkül megüresedő lakásba mindenestre bejuthat, megüresedő egyéb helyiségbe, például *üzlethelyiségbe* pedig akkor, ha az ily helyiségekre a saját üzletének folytatása végett van szüksége. Ha az ily lakásra egyenlő lakásszükséggel birók jelentkeznek, a lakás azé lesz, a kit a háztulajdonos kijelöl.

Senki sem foglalhat el sem lakást, sem bármely helyiséget másképpen, mint

hatósági lakásigazolvány alapján.

A ki ily igazolvány nélkül költözik be valahová, vagy a ki igazolvány nélkül fogad be valakit, azt szigorú büntetés éri és a helyiséget elrekvirálják.

A hatósági igénybevételt (rekvirálást)

az új rendelet enyhíti és lakott vagy használt helyiség igénybevételét csak végső esetben engedi meg, egyes lakrész igénybevételét pedig csak akkor, ha a *lőbbi részét teljesen elkülöníthető*. Mindenesetre érintetlenül kell hagyni minden felnőtt, önálló keresetű egyén részére két lakószobát, ha pedig családja van, a család minden egyes felnőtt tagja vagy két-két gyermek számára további egy-egy szobát. A kinek élethivatására vagy foglalkozására tekintettel külön dolgozószobára van szüksége, annak e ezimén még egy szobát meg kell hagyni. Ügyvéd, közjegyző, mérnök, orvos, művész és más oly hivatást üző részére pedig, a ki hivatását lakásával kapcsolatos helyiségben folytatja, dolgozóhelyiségül annyi szobát kell érintetlenül hagyni, a mennyi viszonyainak méltányos figyelembevételével szükséges.

A bérmegállapítást

illetően a rendelet szerint az általános (kis-) lakások bérét a múlt évi május havában engedett 30, illetőleg vidéken 35%-on felül az 1917 november 1-én érvényesen kikötött bér összegének további 60%-ával lehet emelni

de legkorábban csak a folyó év harmadik negyedétől kezdőd hatálylyal. E korlátok között emelhető a közszolgálati alkalmazottak, ugyszintén a nyugdíjasok és az özvegyek lakásainak bére is, de az eddig fizetett és a felemelt bér összege között mutatkozó különbözetet az állam részükre meg fogja téríteni. Kivételesen, különösen ha a bérlő vagyoni vagy kereseti viszonyai szembenüően kedvezőek, vagy albérlet útján jelentékeny jövedelmet kap,

fel lehet a bért emelni az említett százalékon felül is, de csak a bíróság előzetes engedelmével. Nagylakásoknak, vagyis, a melyeknek 1920 május 1. napján fizetett évi bére a 4000 koronát meghaladta, ugyszintén

üzlethelyiségeknek

bérét a felek szabadon állapíthatják meg, de a bérlő leszállítást kérhet a bíróságtól. A

közüzemi pótlékot

a rendelet szerint a helyi hatóság állapítja meg, csupán *Budapestre* állapítja meg azt maga a rendelet, még pedig az eddigi 20%-on felül további 32%-ban. Budapesten a közüzemi pótlék felemelt összege 1920 november 1-től kezdve jár és a már esedékessé vált részleteit a bérlő június 5. napjáig fizetheti meg.

Ha a háztulajdonosokat a kincstár külön házbéreszesedéssel róna meg, a bérlők a részesedésnek megfelelő házbérpótlékot is kötelesek lesznek fizetni, a mely azonban az 1917 november 1-én kikötött bér 20%-nál nem lehet több. A

felmondás

tekintetében a rendelet fentartja az eddigi korlátokat,

új felmondási okot általában nem ad.

A lakásügyeket, ideértve az igénybevételt is, ugyan mint eddig a közigazgatási hatóság látja el.

Budapesten ideiglenesen az állami lakásügyi hatóság,

de hogy lehet-e rekquirálni, vagy nem, azt végső fokon a törvényszék dönti el, ugyszintén a bérmegállapítási, valamint a bérfelmondási ügyek is a rendes bíróság hatáskörébe fognak ezután tartozni.